

Білик Вадим Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Наукові дослідження практичної діяльності підрозділів Національної поліції свідчать, що досягнення відмінних результатів службової роботи можливе лише за умови високої фізичної підготовленості працівників поліції, яка є основою їх професіоналізму. Як наслідок, маємо виходити з необхідності здійснювати заходи, спрямовані на підвищення професійної підготовленості курсантів і слухачів відомчих вищих навчальних закладів, працівників практичних органів та підрозділів щодо ефективного виконання службових обов'язків. Вирішення відповідних завдань нерозривно пов'язано з поглибленням дослідження категорії «фізична підготовка». Одним із таких напрямків, є виділення видів фізичної підготовки у органах та підрозділах Національної поліції, що переслідує наукову мету групування останньої на окремі складові частини, виходячи з підстав та особливостей організації фізичної підготовки залежно від низки різних факторів та обставин [1, с. 163].

Питання поділу фізичної підготовки у органах Національної поліції на види зовсім не ставали предметом розгляду ні вчених, що торкалися дослідження безпосередньо діяльності останніх, а ні тих, які приділили увагу характеристиці актуальних питань фізичної культури і спорту. Отже, мета цієї статті полягає у визначенні поняття та конкретних видів фізичної підготовки в органах Національної поліції та відповідно підстав виділення відповідних груп (класифікаторів).

Слід зазначити, що класифікація (поділ на види) як процес, первісно, за своєю суттю, внутрішньо запрограмована на позначення двох категорій дій: по-перше, процесу розкладання на класи і, по-друге, результату цього процесу – визначення системи співвідрядних понять (класів об'єктів) якоїсь галузі знань [2].

Наразі у сфері нормативно-правового регулювання організації фізичної підготовки не склалося єдиного підходу щодо критеріїв щодо співвідношення таких видів фізичної підготовки як загальна фізична підготовка та спеціальна фізична підготовка. Так, відповідно до положень п. 1, 2 розділу 9 наказу МВС України від 26.01.2016 № 50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» [3], виходячи з того, що фізична підготовка поліцейських має плановий та системний характер, до системи фізичної підготовки віднесено: загальна фізична підготовка, тактика самозахисту та особистої безпеки. У свою чергу, навчання з фізичної підготовки передбачає формування та вдосконалення в поліцейських: рухових якостей та навичок, необхідних у повсякденній діяльності та в разі виникнення екстремальних ситуацій; витривалості, швидкісних та силових якостей, які забезпечують можливість переслідування правопорушника та перевагу в силовому протистоянні при його затриманні, у тому числі з подоланням природних та штучних перешкод; навику самоконтролю за фізичним станом та станом здоров'я у процесі виконання фізичних вправ; практичних навичок застосування прийомів самозахисту, особистої безпеки, фізичного впливу тощо.

Варто також відмітити, що організація спортивно-масових заходів в органах поліції здійснюється на підставі відповідних нормативно-правових актів, які регулюють цей напрям діяльності, та згідно з календарними планами, положеннями і правилами змагань з видів спорту.

В той же час, у навчальній літературі зустрічаються випадки, коли спеціальна фізична підготовка де-факто включає в себе загальну фізичну підготовку [4–6].

Наказом МВС України від 26.01.2016 № 50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» регламентовано, що для забезпечення належного стану фізичного здоров'я працівників та рівня їх фізичної підготовки особовий склад поліції поділяють на категорії та медико-вікові групи, з урахуванням яких здійснюється організація занять з фізичної підготовки [3].

Залежно від віку в якому перебувають працівники поліції можна поділити на групи:

- I – чоловіки та жінки віком до 25 років включно;
- II – чоловіки та жінки віком від 26 до 30 років включно;
- III – чоловіки та жінки віком від 31 до 35 років включно;
- IV – чоловіки та жінки віком від 36 до 40 років включно;
- V – чоловіки та жінки віком від 41 до 45 років включно;
- VI – чоловіки та жінки віком від 46 до 50 років включно;
- VII – чоловіки віком понад 50 років [3].

Крім того, можливе здійснення класифікації фізичної підготовки залежно від службово-посадових категорій працівників органів Національної поліції:

а) фізичну підготовку поліцейських центрального органу управління Національної поліції України;

б) фізичну підготовку поліцейських територіальних (у тому числі міжрегіональних) органів Національної поліції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі;

в) фізичну підготовку поліцейських районах, містах, районах у містах;

г) фізичну підготовку поліцейських закладів та установ, у тому числі навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських [3].

Враховуючи викладене, фізичну підготовку в органах Національної поліції уявляється можливим поділити за такими критеріями (класифікаторами): 1) форми фізичної підготовки на: загальну фізичну підготовку, спеціальну фізичну підготовку, масові фізкультурно-спортивні заходи та секційні заняття з видів спорту; 2) стан здоров'я працівників правоохоронних органів на: фізичну підготовку на загальних підставах та фізичну підготовку у групах лікувальної фізичної культури; 4) вік у якому перебувають працівники поліції; 5) службово-посадових категорій працівників поліції.

Список використаних джерел

1. Ковальов І. М. Види фізичної підготовки у правоохоронних органах / І. М. Ковальов // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Серія «Право». – 2013. – Вип. 21. – Ч. 1. – Т. 2. – С. 165–168.
2. Философский энциклопедический словарь. – М.: ИНФРА-М, 1997. – С. 212.

3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26 січ. 2016 р. № 50 / Офіційний вісник України від 25.03.2016. – 2016 р. – № 22. – С. 42. – ст. 861. – Код акту 81130/2016.

4. Артем'єв В. О. Спеціальна фізична підготовка працівників ОВС України : підручник / В. О. Артем'єв, О. А. Ярещенко, В. В. Сергієнко. – Х. : Харків юридичний, 2011. – С. 28–29.

5. Битяк Ю. П. Административное право Украины (Общая часть) : учебное пособие / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй. – Х. : Одиссей, 1999. – 224 с.